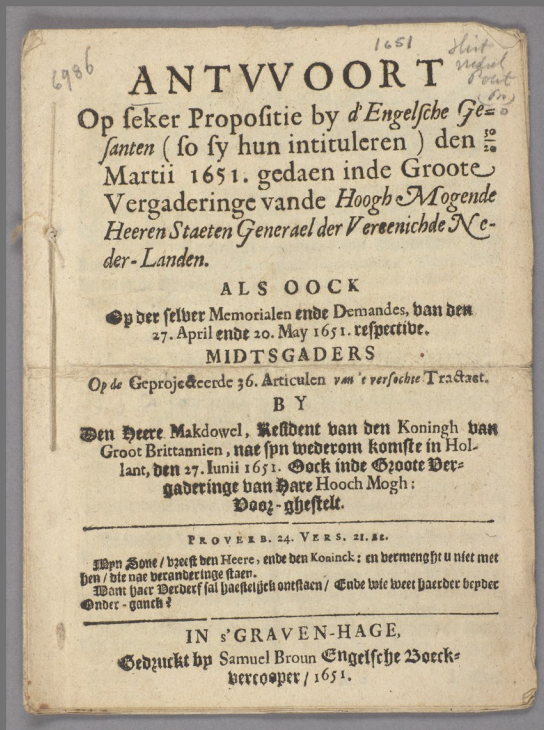

Antwoort op seker propositie by d'Engelsche gesanten so sy ...

Tryck // / I25 B 14 c Br. 1651 Antwoord

Tillkomstår 1651.

Digitaliserad år 2019

National Library
of Sweden

1651 *sluit*
regul
Pont
(m)

ANTVVOORT

6986

Op seker Propositie by *d'Engelsche Ge-*
santen (so sy hun intituleren) den $\frac{10}{20}$
Martii 1651. gedaen inde Groote
Vergaderinge vande *Hoogh Mogende*
Heeren Staeten Generael der Vereenichde Ne-
der-Landen.

ALS OOCK

Op der selver Memorialen ende Demandes, van den
27. April ende 20. May 1651. respectie.

MIDTSGADERS

Op de Geprojecteerde 36. Articulen van 't versochte Tractaat.

BY

Den Heere Makdowel, Resident van den Koningh van
Groot Brittannien, nae sijn wederom komste in Hol-
lant, den 27. Junii 1651. Oock inde Groote Ver-
gaderinge van Hare Hooch Mogh:
Dooz-ghesteld.

PROVERB. 24. VERS. 21. 22.

Wijn Sone / vzeest den Heere, ende den Koninck: en vermenght u niet met
hen / die nae veranderinge staen.

Want haer Verderf sal haestelijck ontsaen / Ende wie weet haerder bepder
Onder-ganch?

IN s'GRAVEN-HAGE,

Gedruckt by Samuel Broun Engelsche Boeck-
vercooper / 1651.

ANTWOORT

Op seker Propositie by d' Engelsche Sena-
 (antou) (so sy hun inuulieren) den 20.
 Martii 1651. gedaen inde Groote
 Vergaderinge vande Hoogh Mogende
 Heeren Staten Generael der Verenichde Re-
 der-Landen.

ALSOOK

Op der seluer Memorialen ende Bescheiden
 27. April ende so. May 1651. respectie.

MIDTSGADER

Op de Geprojecteerde de Antwoort van den Staten Generael

BY

Den Heere Makhowel, Resident van den Koninck van
 Groot Brittanien, van syn Inuulieren konste in Hol-
 land den 27. Iuni 1651. Doch inde Vysoote
 Gaderinge van dese Hoogh Mogh:
 Hoog-Adelike

TRouwen. m. 1651.

De Heere Makhowel, Resident van den Koninck van Groot Brittanien, van syn Inuulieren konste in Holland den 27. Iuni 1651. Doch inde Vysoote Gaderinge van dese Hoogh Mogh: Hoog-Adelike

IN GRAVEN-HAGE

Geprint by Samuel Brown, Griffier der Staten
 Antwoort 1651.

De boornoemde Af-gesanten, hebben ghepresenteert ende met een versocht / een naeder Aliantie / ende als de Woorden in 't Translaet legghen / een Goddelijck Verbondt / tusschen Engelandt ende Nederlandt. Voor Middelen ende Motiven voor wendende.

I. D' Oude ende successive Contracten ende Vriendtschappen tusschen beyden.

II. Het Voort-setten vande Traffique ende Commerciën.

III. De Conformite van een ende de selve Waere Ge-reformeerde Religie.

IV. Gelijcke Successen ende Segeningen.

V. Hunne veranderinge van Staet met dese vergelijckende, als oock de geacquireerde Liberteyt, ende Vryheydt des Volcks *hinc inde*.

De welcke specieuse Middelen ende Propoosten by de Keers gellen / ende op een rechte Vallance geleght zynde / sullen (hunne goede Gratie ongetouchert) licht ende ongefondeert befonden worden.

Toe Elucidatie van sulcks / Daer Hooch Mogende worden gebeden / te rugge siende / gunstich / te letten.

I. Dat Aenbanckelijck de gedachte Contracten / sijn op-ghericht / tusschen de successive Koninghen van Engelandt, ende Hare Hooch Mogende, ende niet met Engelandt in voegen geposeert. Om niet verre te gaen / Koninginne Elizabeth, was de Hoocheyt ende Heerschappe van dese Landen in 't Jaer 1585. gepresenteert.

Koninginne Elizabeth heeft de selve met een Temperament ghedeclineert vpf dupsent te Voete ende dupsent Paerden tot soulagement secours ende dienst van dien onderhoudende. Koninginne Elizabeth heeft vooz het Jaer 1596. in elf Jaeren tydts / elf mael hondert dupsent Ponden sterlincks aen 't Landt verschooten / nae de Rekenschap ende Calculatie van Hare Majesteys Raedts-Heeren ende Grootre Tresorier in dien tydte.

De Koningen Iacob ende Carel hebben in de Jaeren 1608. 1624. ende 1635. merckelijcke Assistentie aen desen Staet gedaen / misbegavers vork alliancien defensieve ende offensieve met de selve in-gegaen ende dat al sonder toe-doen van hare Onderfaten het Volck van Engelandt.

Ende soude sulcks *reciproce* vant 't Volck vande Nederlanden verstaen worden. Wat Anarchien? Wat Confusien van Staet hadde men hier te verwachten? daer eenige Belhamers ende *Tribuni Plebis*, ghelijck / nu leider / in 't Koninghryck van Engelandt alles in Verberzingen konden brengen.

Gewisselijck by aldien de Engelsche Natie doenmaels hadde so ghenatureert ende geregeert gheloeft / als nu ter tydte (by de gene de welcke *regni causa*, de Rechten hebben gebioleert / ende om haers Heeren Wpngaerde te mogen besitzen / den selven hebben van cante geholpen:) ende (vooz so veel aen hare is) pogen sijn Posteritept te exorperen / soude men hier te Lande so veel Fabreur ende

Vriende

Vriendſchapp niet gebonden / dan voer een Doof Hans
Deur geklopt hebben.

Behalven dat de nu prebalerende Partie het honderſte
part van't Volck van Engelaat niet konnen upt maecken/
in comparacie van de gene ſo Geſtelijcke als Wereltlijc-
ke Perſonen van alle Qualiteyten / Gzavelijcke / A-
delijcke / Borgerlijcke als Communen / de met hunne
Herten ende Gemoederen den Koningh toe-gedaen zyn/
ende ſuchten als met upt-ghereckten Halsen verloſſet te
mogen worden / van ſodanige Tucht ende Tichel-Mee-
ſters / wiens kleine Dinger ſwaerder is / als geweest zyn
des Koninghs Lendenen.

In Rycken ende Republikuen. (nae de Rechten) wo-
den wel geachtet / een Volck te zyn die nu / ende ober hon-
dert Jaeren gelebet hebben / als oock een ende het ſelbe
Schip / ſchoon alle de Plancken verandert ende ver-
nieuwet : Maer als de Kopl is vernietiget / ende de Forme
ende Fundamentele Wetten van de Kegeringe ende Gou-
bernement gerenverſeert / ende om-verre gſmeten / als in
ras ſubject / *non idem populus nec eadem navis*, hoewel doch dat
vaſtelijck upt alle Circumſtantien ſtaet te prezumeren /
dat de Predeceſſeuren van de tegenwoordige Kegeerders/
waren doenmaels ſo inconſiderabel / dat de ſelbe noch
Part noch Aendeel hebben gehad in de vorzige Gunſt
ende Vriendſchapp aen deſe Staedt betweſen.

II. D' Intercourſen van Commerciën / de welcke
men noemt de Gemeyne Interest van Staet / zyn *Iuris*
Comunium, alle Volkeren ghemeyn / ende doch met Leſte van
een derde ofte by Monopolien niet en behozen gedreben
te worden / inſonderhepdt van d' outſte ende ertpdt's de
conſiderabelſte Bondt-ghenoten van deſe Staet: *Amici-*
nia (ſeght Polybius) *ita inſtitui par eſt. ne qua vetuſtior amicitia &*

societas violetur. Het is by meest alle de Historie Schryvers van Nederlandt, geremarqueert/dat Haer Hooch Mogende Voozsaten op sekeren tyt meer be- pberende ende ten herten nemende den dwang van den hondersten ende tienden Penning respectibe by Duc de Alva opgedrongen/als eben van de Religie/ daeromme oock de selve by de Gargazenen vergelyckende / dien-bolgens van Godt d'Heer swaerder gestraffet. Ende sullen nu Haer Hooch Mogh : hunne Religieuse ende Hooge Respect hazarderen / in Fabeur van de gene / de ten regard van de Commerciën vermeerderinge van hunne Macht ende vertopdinghe van hun Palen / met Monstreuse Misterien in swangh gaen / gelijck van de selve vooz eenighe Jaeren langh vooz dese Troubels gepropheteert is.

Gens tacitis prægnaans arcanis ardua tentans.

Wiens Heerschappye ende Autoriteyt is van hun selven / als eertpts bycans in gelijcke cas / ghesecht is van de Chaldaen Macht ober de Ioden, ende van Cinna ende Carbo onder de Romeinen, als sy in d' Inlandesche Oorloch by de tyt van Sylla, sonder de ghewoonlijcke Electie ende Oorde / hun selven tot *Consules* op woopen *Violenta imperia* (seght een tot *Caesar*) *sum magis acerba quam diuturna.* Te meer de wyse gene Natie onder de Sonne meerder Veranderinge subject is / als Engelandt, eben onder de Kegeringhe van huune Wettelijcke Souberainen lebende. De Grave van Warwijck (genaemt de *Titulare Coningh*) in elf dagen / Eduward de IV. in twintich : Henrick de VII. in een dach / als *Caesar veni, vidi, vici*, hebben successibelyck de Engelische Natie onder hunne Gehoorzaemheyt gebracht. Commerciën ende Traffiquen zyn wel plaussibele / dan dickmaels met groote jalouste vermenghet / sonderlinghe
tusschen

tussche
Ewell
dat is
stelen.
t aent
volgen
sonen
fpr / k
nen ge
de / als
bestig
achtig
den in
mostité
s I. ver

II.

gie / cer
desen / b
ninghen
Naticn
ghelwo
ex equo
also g
ment er
dat de s
gemepr
recht er
upt de
eerste k
dooz hu
het S
laes / ho

tusschen Nabuyzige Republiquen. De welcke als twee
 Twellingen om de Primogeniture ende eerste Geboorte/
 dat is profyt / geduyrich met een ander stryden ende wo-
 stelen. Daeromme oock by de Alluvies vergeleken/alwaer
 t'aentwas op een Soyt is het afflach op een ander. Dien-
 volgens oock by veele verstandige ende berze- liende Per-
 sonen geoordeelt : Dat de Commerciën met meerder Pro-
 fyt/Reputatie ende Securiteyt booz dese Ssaet soude kon-
 nen gedzeben worden/ Engelandt een Koninghrijck blybende /
 als in een Republique Ghetransformiert zynde : Be-
 vestiget met een ominouse Prognosticatie van een Naem-
 achtige Persoon binnen Londen den 16. Octobris laestle-
 den in't Licht gegeven / allegeerende. Ende met een ani-
 mosité applicerende op ende tegens dese Staet, Ierem. cap.
 51. vers. 13.

III. Belangende de Gestelde Conformite inde Keli-
 gie / eerst op de derde Plaets gebzacht : De welcke booz
 desen/by de Gloziuse ende Loffelijcke Kegeringe der Ko-
 ninghen , als een Palladium, Lamp ende Fackel alle andere
 Naticen pleegt te *prolucceren* / is nu (Godt betert) een Pandora
 gheworden / daer upt so veel Nonstreuse Secten *tanquam*
ex equo Trojano zyn voort- ghekomen / consequentelyck
 also ghedeseformeert ende mismaeckt so in't Gouverne-
 ment ende Discipline / Als in diversche Leer- Poincten /
 dat de selve met de Keligie hier te Lande/ (Godt lof) geen
 gemeynschap en heeft. Een goede Keligie/gelyck een op-
 recht ende lebendich Seloobe als een goede Boom/ wordt
 upt de Vrychten gekent : In boegen dat in *primitive* ende
 eerste Kercke de Christenen van d'on-Christenen waren
 dooz hun goedt Leben alleenlyck geschepden : Daer af
 het Spreek- woordt / *Christiani non sum Cassiani*. Haer he-
 laes! hoe veele Cassii niet alleen/maer oock Albii ende Nigri
 onder

onder hunne lippen worden ghespuyt / getuyghen / niet
 alleen de **Blacuwe Boecken** / (als men se noemt) *De-*
fensio pro Carole Rege, vindicia pro cap. te Regis Anglia, L l nichus motuum,
Meester Pryms memento (Theatrum tragicum) vox veritatis ende an-
 deren. Maer oock twee **Declaratien** van den 18. Jan-
 nuarij 1648. lanck voorden aller-droevichste **Catastro-**
phen by diverse Theologanten ende Dienaren van Godes
 Heplighe Woort in en omtrent Londen wonende gee-
 maneert ende onder getepckent by hondert ses-en-twen-
 tich in 't getal / hunne vrome Zielen quellende / ende
 klagende / over de grouwelijcke **Abusen** so in de **Kelgie**
 als in 't **Civile** / ofte waerschynlijcke te seggen **Militai-**
re Goubernement / oock met een / der selven vermetene
Opinie van **Successien** (hier oock *quarto loco* op de **Waene**
gebracht) straffende.

IV. Want daer zyn als **Salomon secht**) **Rechtveerdige dien**
 gaet het juyft, als hadden sy **Wercken** der **Godtlosen**: Ende daer
 zyn **Godtlosen dien** gaet het juyft als hadden sy **Wercken** der
Rechtveerdigen. **Successen** gediën / ende gediënen so wel
 tot **Straf** als **Zegen** / waer van de **alleenlijck** zyn **ppse-**
lijck / de welcke nae 't **snoer** van **Godes Woort** worden
af-gemeten / gebiedende **doorgaens** **Behoorzaemheyt** aen
 alle **Koningen** ende **Oberheden** / ende **verbiedende** **Op-**
roer ende **Kebellie** / als oock met sodanige te mengen / by
pena van **Verdoemenis** ende **Verderbe**: De **Groote Turck**
 heeft meer **Progressen** ende **Successen** ghehadt / als wel
 de **voorznoemde Kegeerders** / de welcke sy lippen selver
disaboperen.

V. **Eynlijck** de **Vergelijkinghe** van beyde de **Stac-**
ten ende der selve **geacquireerde Liberteydt** ende **Vry-**
hepdt / is so **ongelijck** als **Welck** ende **inket** / (om te ghe-
 brypcken de **Woorden** van een **Groote Personage**) so
 wel

wel te
 Saek
 Batavi

Schyp
 Dyp
 schapp
 ke sp al
 sepe) m
 Directe
 hebben
 ne Kor
 geforte
 lijcke
 veelbor
 plichte
 dupricht
 by twee
 Treeyes
 de Ghea
 primitive
 ghen ni
 Dat o
 ningh C
 Waerke
 welijcke
 de paba
 nu by he
 van den
 hoort. In
 hoben all
 verkost ei
 ren Hon

wel ten op-licht van de Personen aen alle canten als de Saeken selver. De Neder-Landers onder de Name van Baravi (doornamentlijck Hollandt) by d'ouste Historie Schypvers bekendt / zyn in alle bekende Eeuwen voor een Vry Volck Gereputeert niemands Subjectie ofte Heerschapppe onder-woorpen / noch van de Romeinen (de welke sy alleenigh Civiliter hebben agnosceert, als Tacitus seyt) noch van hun eygene geconstitueerde ende gestelde Directeurs / Graven ende Gouverneurs. D'Engelsche hebben over dupsent ende meer Jaeren onder Souveraine Koningen, ende die alle van een Extractie ende Bloedt gefortteert / aen de welke midtsgaders der selver Koninghlycke Erfgenamen ende Successours / sy luyden / met so veelhoudige dierbare solemnele Eeden *successive* zyn verplichtet. De Koningh van Hispannien nae een langhdurprighe Oorloge van omtrent tachtentich Jaeren / heeft by twee solemnele Tractaten so voor de twaelf-jaerighe Treeves als de onlanghs ghetroffene Vreede erkandt / de Gheunieerde Provincien voor een Vrye Staet, ende dat primitive, op de welke Zyn Majesteit ende Nac-komelingen niet en hebben te pretenderen.

Dat onnosel Bloedt van den Gesegenden Hartyr Koningh Carel d' Eerste van Engelandt, roept met Abels, om Wraeke van den Hoogen Hemel / van wegen so een grouwelijcke Gewelt hem ende Zyn Koyaele Posteriteit / by de pabalierende Hartyr van d' Engelsche Natie, aen gedaen / nu by het Roer op zynen Throon sittende / diergelijcken van den beginne des Werelts niet en is gelien noch ghehoort. In Iraël heeft getranneiseert den Coning Achab, die hoben allen anderen den Heere vertoornt / ende tot sonden verkoft en over-geven. Tot Romen een Nero, meer gelijck een Monster als een Mensch. Onder de Christenen Chri-

stiernus in Denemarck. Wenceslaus in Bohemen, mede Roomsche Keyser (so Goddloos dat van hun gheseght is / de Menschelijcke Nature af-geleghet te hebben) Richardus de III. genaemt de Tyran van Engellant : maer geene van allen dooz Bonnisse van hun Onderstaeten opt Bewesen : Van Nero alleen is geseght / *primum damnati Principis exemplum*, ick voege daer by / & *postremum non mactari tamen*, als hier. D' Israëlitien nae dien sp van den Koningh Rehaboam (Salamons Soon) waren af-gewecken / hoe wel een groot Tyran / hebben geen Seghen noch Gheluck gehad / dan van binnen ende buyten met Oorloch bestreden / gedestruuert / ende in Babylon eyndelijck gebanckelijck ghehoert. De Battaviers ende d' andere Geconfeedere Provincien, waren eerst aen-gevochten ende geforceert in haren Gheloobe / Persoone (waer van oock hondert duysent zyn om gekomen) ende Goederen.

De Prævalerende Partye in Engellant, hebben eerst de Wapenen ghenomen / Volck gheworven / Commissien uyt-gedeelt (nae des Koninghs waerachtige laetste Woorden) Zyn Majesteit bestreden ende alle spne Regalia be-machtighet / eer ende bevozens by sich in Posture van defensie eens gestelt hadde. In Neder-Landt is in de vorrige Liberteyt nae behoort / *more majorum* gherestaureert / in volle Vigeur sonder ymandts Præjudicie. In Engellandt is de Liberteyt met de Religie onder de Voeten getreden / de Stenden ende de Staeten des Rijcks midtsgaders het Parlement vernietiget ende gecasseert. De Proceduren van Hare Hoach Mog : zyn gheadjusteert by de gantsche Werelt / ter Contrarie d' Engelsche gedetesteert / verfoepet ende verdoemat / de welke oock sp selver Verklaeren ende Bekennen te zyn

Irregulaer ende niet Justiciabel.

Een
Schult
Drome
Op al
mooneli
doek hu
tusschen
Staet (in
geradice
Haere K
raekant
dachten
mozie e
Verbint
tegens
bafelijck
socht / de
niet te luy
hoort den
de dat d' E
que (t'wel
mercien i
sequencie
lie gegev
geerde m
dert / ende
Des K
de Term
ge van S
ter Verdy
den confid
den. Koni

Een krachtigh Bewys & probatio probata van haere Schult ende Opzuer als in de gedachte Declaratie, der Drome Ministers te sien is.

Op alle de welcke Haer Hooch Mogh. nae der selber gewoonelijcke Hooghe Wyshepdt believende te letten / als doock hun te gemoet voerende / so veelvoudige Tractaten tusschen des Koningshs Konale Prædecesseuren / ende dese Staet (in Syn Majesteys Versoon noch in volle Vigenc geradiceert staende) midtsgaders diverse Resolutien by Haere Hooch Mogh : sedert het Jaer 1642. Gearresteert / raekande de Neutraliteyt tusschen Syn Hoochst Ghedachten Majesteys Heer Vader van onsterffelijcke memorie ende Syn Parlement, de welcke met een eenspdige Verbintenisse / in boeghen versocht / soude t' eenemael tegens alle apparentie geinfringeert worden ; Wort vastelijck vertrouwt / ende met een ghedienstelijck versocht / dat Haere Hooch Mogh : moegen believen daer nae niet te lupstere / als wesende niet minder præjudicial beloven van Syn Koningh als gebaerlijck voor desen Staet: Mede dat d' Erkentenisse van haer lupden voor een Republique (t'welck de regenwoordige Constitutie van de Commerciën misschien heeft gefaciliteert) in geene wyder Consequencie getrocken wort / (consequentelijck / geene Occasie gegeven) de Schaede Iosephs vergetende / dat de affliggende meer worde geaffligeert / haer Verlossinge verhindert / ende Verdriet verlenght.

Des Koningshs Saecten (Godt lof) zyn noch in goede Termes / ende langh so verre niet verballen als eenige van Syn Koninghlijcke Voorzaeten / die oock wpt grooter Verdrukkinge hebben gelucteert ende by hun Vrienden considerabel / ende haer Vyanden formidabel geworden. Koningh Robert genaemt de Bruce, voor ontrent

drie hondert Jaeren / zynde oock dooz Factien van syn
 Volck ende On-troutwe van den Balliol Cumyn ende des-
 selven Aen-hanck/van den Koningh Eduward van Engellant
 heftich aen-gesprongen/ de welcke oock op een tydt alle de
 Sterckten ende Steden van 't Koninghryck van Schot-
 Landt meeren deels hadde geincorporeert/Parlamenten bin-
 nen St. Andries in de Provincie van Fyffa gehouden/ syn Ko-
 ninginne gebangen/ syn vier Valiante Broeders, waer on-
 der *duo fulmina belli*, gedodet / alle oude Monumenten ende
 Registers van 't Rijk gedefaceert ofte wech geboert / selbe
 genootsaect met twee ofte drie Dienaers in 't Geberghte
 sich te verbergen: Ende nochtans binnen weynich tydts
 daer nae / is met Eer ende Glorie Ghekroont / syn Ko-
 ninghryck in 't geheel gerecoubereert / ende syn Machtige
 ende Hoedigen Vyant so verbolget/ dat hy met een schan-
 delijcke Vlucht niet ver van Steerlingh nae Dunbar / van
 daer als Xerxes met een Visschers - Boot het Leben nau-
 welijcks heeft af-gebracht. Ick segge Steerlingh, *invictum &*
fatale Scotorum propugnaculum, al-waer de Romeinen eerthys zyn
 gestoptet/ *hic latium remorata est Scotia cursum*.

Syn Majesteys Groot-Vader Koningh Henrick de IV.
 van Vranckrijck (noch in verscher memorie) was immers
 by wat meer in een soberer Staet geraeckt/ ende hadde
 minder Macht om de Liguisten/ ende te ghelyck den
 Machtige Koningh van Hispanien te rclisteren / heeft
 oock in de bestembde tydt van syn Verlossinghe (de
 Hoeck boven gesept / ende alles nae Wensch ober-won-
 nen mede tot groot Voordeel ende merckelijcke Secours
 van desen Staet.

De Glendige Toestant van Hare Hooch Mogh: Dooz-
 saeren / dewelcke nae so veelboudige veranderinghe tot
 verwonderinghe van alle de Werelt / heeft Godt de Heer
 in een shewenschte Haven gebracht / hoe-wel Sirius een

Wapenlych Hist.
 Geronfeder
 inges den
 geboorte
 teghens
 een kra
 een eens is
 dat al regens
 ghelijcke
 worden
 grabande
 herfelt.
 Ende salm
 Succes
 van
 Har
 ghe
 van de v
 ende omtr
 I Godes Hev
 II Instinct van
 III. Alle Redel
 IV. De Wett
 V. De beson
 ander
 ende
 saen
 VI. TEenp
 van

Hispanisch Historie Schryver / die van Hollandt met hunne Geconfedereerde bespottende/ segt; wat sullē d'Hollanders tegens den Koningh van Hispanien? gelijk nu eenige traegh-geloovige Spotters/ Wat sullen de on-vermogen Schotten teghens de Macht van Engelandt? Is mede (segg ick) een krachtigh Exempel/ dat by Godt de Heere al eben eens is met weynich / als met veel te helpen / ende dat al tegens alle apparentie / als geen Hoope van Menschelycke Middelen meer voor handen is. De Rechtbeerdigen worden niet verlaeten/ noch haere Zaedt ende Saeken geabandoneert / dan te syner tyd met Eer ende Glorie herstelt.

I. Ende salmen dan Beoogenen de tegenwoordighe Engelsche Successen ende Voorspoet / als alleenlyck on-beranderlyck / dewelcke op sulck wonderlyck Fondament ende Warmen steunen / nergens als in hunne eygene Byzn gheschreeven (*ex Diametro strepdende*) nae 't Inhoudt van de verhaelde Declaratie van de Theologantē in ende omtrent Londen. **Tegens**

I. Godes Heylige Woordt.

II. Instinct van de Nature.

III. Alle Redelycke Vernuft.

IV. De Wetten van al 't Volck.

V. De besondere Wetten van Engelandt boven alle andere Natien hunne Koningen favoriserende ende beschermende , als *Rex non moritur, Rex nulli facit injuriam.*

VI. T'Eenpaerige Oordeel ende Over-een-stemminge van alle Casualisten.

VII. Haer eyghene veelvoudighe ghereitereerde Eedenen, van Ghetrouwicheydt, Souverayniteyt Admissie op alle Parleumenten, *toties quoties*, Conventanten, ende meer als hondert Parlarmentarische Declaratien ende Protestatien om des Konings Persoon, Staet, Conditie ende Posteriteyt te willen beschermen.

II. Ofte sich laten papen / met seker Sophisma so de Sectarisen in Engelandt, uyt Christi Antwoort / op d'archlistighe Draghe van d'Herodiaenen ende Phariseen, misbruyckten / of het gheoorloft was den Keyser Schattinge te geben; *ostendite mihi minusma*, toont my den Penningh. Infererende / dat men *fide implicita* sonder meer / moet acquiesceeren in de tegenwoordige Kegeringe van Engelandt. Hoe-wel onse Salighmaker / noch *affirmative*, noch *negative* daer op heeft geantwoort / om sijn Tempreevers confusys te maeken / Als een Out-Vader seght: *Christus uia temperavit responsum, ut neutri parti se redderet obnoxium*. Haer gebiedende / aen den Keyser Schattinge te geben / de welke de Ioden, al voor heenen voor hunnen Koningh hadden geagnosceert: Bevestiget daer mede Wettelycke Heerschapppe; ende met een verbiedet Rebelleie ende Oproer. Anderstines / soude David, geacquiesceert hebben in de gesurpeerde Macht van sijn Soon Absolon (de welke het geheele Landt / tot aen den Iordaan possideerde / ende het gantsche Israeël, met sich hadde in Rebelleie getrocken.) Ende Salomon inde Macht van Adoniach, Iehoida in Athalia, de Macchabæen, in de Heerschapppe van Antiochus Epiphanes. Ja Haer Hooch Mogh: eertydts in de Macht van Duc de Alba, die het gantsche Landt onder sijn Gewelt hadde / uyt-genomen wenige Steeden / nae t uyttopsen van

ban sijn Sc
op-gerech
Leraers)
Deo, sed ab h
III. C
Prejudicier
ghen Eduw
(vermidts
Resigneren
Ober-winn
Populatie)
lyck in een
sijn bebest
altpdt Eer
waerde is)
in het deno
van sijn So
de tegenwoo
moont getwee
daer nae / m
spande des k
niet / om dat
ningh Eduward
Schalben dat d
Declaratien er
rechte Exempel
sch so heel van
dlect. p. 69.
IV. Behoor m
er weese aen-sch
ende-breekers al
sijn-persoon van

van syn Statua ende Trophoeen, booz desen tot Antwerpen op-gerecht. *Omnis potestas est à Deo* (seght een van de oude Leraers) *sed acquisitio potestatis, furto, rapina aut perduellione, non est à Deo, sed ab hominum affectibus & Satana malitia.*

III. Ofte oock **Mis-ledden** / met d' **Exempelen** / ende **Prejudicien** by haer luyden / geallegeert / van de **Konin-ghen** **Eduward de II.** ende **Richard de II** ; Dewelcke (bermidts onbeguaem te Kegeren) waren gedwongen te Resigneren. **D' Een** aen syn Soon, ende d' ander aen syn **Over-winner** **Henrick de IV.** (niet aen 't Parlement ofte **Populatie**) ende dat al sonder **figuer** van **Proces**) alleenlyck in een volle **Parlement** / hare respective **Resignatien** zyn bevestiget) geen van beyden **Om-ghebracht** / maer altydt **Eerlyck** ghetraecteert. **Zae** (dat aenmerckens waerd is) **Rogier Mortiner**, de voornaemste **Auteur** in het deposeren van **Eduward de II.** ende het **Croonen** van syn **Zoon** **Eduward de III.** (gelijck nae dit **Exempel** de tegenwoordighe **Koningh** **Carel de II.** behoort **Schecroont** geweest te zyn) was by een **Parlement** vier **Jaeren** daer nae / met syn **complicen** / als een **Verrader** / ende **Opandt** des **Konincks** ende **Koninghrijcks** / gecondemneert / om dat hy den voornoemden gedethroneerden **Koningh** **Eduward** in 't **Casteel** tot **Berckelen** hadde vermoort. **Behalven** dat de tegenwoordige **Kegeerders** / by **solemnele** **Declaratien** ende **Protostatien** hebben verclaert / de **gedachte** **Exempelen** noyt te willen volghen / al leeden sy noch so veel van den **Koningh** ofte de **Zyne**. *Extract. Collect. p. 69.*

IV. Behoort men niet liever ten **Herten** te nemen / ende met **breefe** aen-schoutwen / d' **Exemplaere** **straffe** van **Verbondt-breekers** als te **sten** / so in **Godes** **Heplige** **Woordt** / inde **Persoon** van **Saul**, dewelcke met syn **posteriteyt** /

mids

midtsgaders het geheele Rijk van Israël, so strengelijck was ghestraff (vermits hy de Gibioniten ombrachte / tegens het Verbondt / met Iolua meer als 200. Jaeren te hoor op-gherechtet) hoe-wel sy luden het selve met Listicheyt hadden geprocureert. Als mede in de Historie van Engelandt, onder andere / van Willem Thrope Opperste Justicier van des Konings Banck / dewelcke / om dat hy 80. pont Sterlincks aen Geschencken ghenomen hadde (was ter Doot Geexecuteert / ende alle syn Goederen aen den Konigh gheconfisqueert) als hebbende syn Rechters Eedt gebioleert. *Quod Sacramentum Domini Regis, quod erga populum habuit, custodiendum, fregit malitiose, falso & rebelliter.* Parl. 23. Eduward. III.

Op de Memoriaelen.

Hunne Memoziaelen als Nonstreuse / passerende / streckende niet alleen / tot af-snydinghe van alle Tractaten ende Alliancien / tusschen den Konigh ende desen Staet, (midtsgaders de Commercien / met het Konighrijk van Schotlandt, ende andere Syn Majesteys ghetrouwe Onderfaten) maer oock dat de selve *Casu quo*, hier te Lande niet en mogen gehupset / noch gheherberget worden / tegens den Ban ende Verbintnisse van de Menschelijcke Societept / de Souverainitept / ende aen-geboorne Libertep van dese Landen / zynde een *asylum*, een toe-blucht booz de Vroomen) ende een receptacle van alle Naticn sonder onderschept. In somma sodanige / *quales victor victo, dare non socius socium rogare solet.* Tiberius, Nero, Domitian, ende andere / hebben gemeenlijck hare wreedthept / binnen de Wallen van Roma, ofte de Valen van Italien laten bepaelen / sonder

sonder hunne Mede-Borgers in vreemde Landen te ver-
volgen / als een *omnibus umbra locis adero.*

Nopende de Gheprojecteerde 36. Articulen.

De 36. Articulen by Inevitable Consequentie tende-
ren. **1.** Om Syn Majesteyts Recht ende Restitutie tot
Syn Erff-Croon ende Koninghryck van Engelandt te
empescheren. **2.** Haer Hooch Mogh: (althans gheen
Opanden hebbende) in een Labrynth te involveren.

3. Des Koninghs on-bersaenlycke Partype te styven en-
de te stercken / (als de 4. 5. 6. ende 31. Articulen mede
brenghen. **4.** Strypdende mede teghens de boornoemde
Resolutien van Hare Hooch Mogh: zedert het Jaer 1642.
rakende de Neutraliteyt tusschen Syn Majesteyts Heer
Vader/ ende Syn Parlement van Engelandt, als van den
1. Novemb: 1642. den 30. Septemb: ende 6. Novemb: 1648.

5. Mitsgaders de Protestatie / ende Declaratie bande
Ed: Groot Mogh: Heeren Staeten van Hollandt ende West-
Vrielandt, de dato den 6. Novemb. 1649. tot dien sine
ge maneert. **7.** Als oock Spndtlyck tegens alle boor-
rige Aliancien ende Tractaten met Syn Majesteyts Ko-
ninghlycke Doozaeten/ ende desen Staet.

Als onder anderen van't Jaer 1495. den 14. Febr: (oock
in 36. Articulen bestaende) tusschen Koningh Henrick de
VII. van Engelandt syn Erffgonacm ende Nackcomelingen,
in syn Name ende Authoriteyt op-gerecht, (als de Woorden
in't Tractaet legghen) Ende Philip Certs-Hertoch
van Oostenryck, Hertoch van Burgundien, Verbindende
noch huyden van desen dagh diverse van de Geunieerde

Provincien, ende de boornaemste Ledenen ende Steden van dien / om den Hooghst Gedachte Koningh Henricks Erff-ghenaem (als is nu Koningh Carel den II. van Groot Brittangien, der selber seste Descendent *in linea recta*) te Assisteren / alle Fabeur ende Vriendtschap / so te Water als te Lande te betopsen / sonder met malkanderens notoire Opanden ende Rebellen in eenighe Alliancien te mogen treden.

Wiens on-gettopffelde Recht so nae Godes Heplighe Woort/de Wetten van alle Volckeren / ende de bysondere Constitucien van 't Koninghryck van Engelandt (als *Rex non moritur*) blyvet noch in syn volle Vigeur / al is syn Majesteit de facto ende seftelycker wyse gedepossideert :

Non unquam perdidit ordo

Mutato sua Fura loco.

In voegen / dat eertijts de Romeinen (uyt het Licht van de Nature) hebben Nabis, nae dien hy Lacedamon hadde gensurpeert / hunne Alliancie ende Vriendtschap gheuepgert / 'tselbe met den Rechten Koning Pelopide continuerende *amicitia & societas nobis nulla tecum est,* (Seght T. Quintius, Livius lib. 34.) *sed cum Pelopide Rege Lacedamoniorum, iusto & legitimo facta est.*

Ten laetsten teghens het vermaerde Tractaet van 't Jaer 1550. den 15. Decemb: tot Bins in Henegouw, genaemt het Centwich Verbondt / tusschen de Rombers vande Koninginne Maria van Schotland / met De Vrouwe Maria Koninginne van Ungaria, als Soubernante onder Kesper Carel den V, van Nederlandt : Wederomme van Woordt tot Woordt tusschen Koningh Iacob de VI, met

d' Hooch

d' Hooch Mogh: Heeren Staeten Generael der Vereenichde
Nederlanden: in't Jaer 1594. op den Kinder-Doop van
Wpflen Prince Henrick, binnen Edenburgh in *solenni forma* ge-
renoveert.

By de welcke Ghestipuleert ende Bedonghen is /
" Malkanderen ten Ecuwighe Daghe te Water ende te Lande
" te moeten Assisteren, Malkander te Omhelsen, Malkanders
" Dienst, Oorbaer ende Eere te beneerstigen, On-dienst, Schaede
" ende Nae-deel nae alle haer vermoghen trachten af te keeren
" ende te beletten, By / Franck ende sekerlyck te mo-
" gen Traffiqueren / een anderen metter daet Hulpe ende
" By-standt te doen / ende Secours so van Krypghs-volck /
" als van Scheepen / Instrumenten / Artillerie ende andere
" dingen tot den Oorloghe behoorende. Als breeder te sien
is ypt het Tractaet selfs by Pieter Bor, in syn 30. Boeck
geinsereert.

Hoe strydich dit is / met de 4. 5. 6. ende 31. vande Ghe-
projecteerde Articulen, blyckt klaerlyck ypt de lecture en-
de formeele Woorden van dien. Niet alleen den Koningh
ende syn Ondersaeten *privative* alle Kaedt / Fabeur / Vrinde-
schap / ende Waren van Conterbant / dat is / alle Amonitie
van Oorlogh ontseggende: Naer oock gehouden ter Re-
quisitie vande voornoemde Parlamentarische van Enge-
lant den selven *de facto* te infesteren ende beoorlogen / also sp-
lypden geen andere Opanden en hebben / nae hun eygen
seggen / als / Schotlandt.

Van beter dingen van Haer Hooch Mogh: verwach-
tende / als oock een Religieuse onderhouden van alle bo-
rige Tractaten / Resolutien / Protestatien ende Declara-
tien. Worden Dienstich ghebeden / nae Haer Lupden
Propositien ende Demandes niet te lupstere / als oock

dat

e Steden
Henricks
n II. van
(*linea recta*)
to te Wa-
anderens
anciente
Heplighe
psondere
(als Rex
is, syn
ffideert :

icht van
mon had-
chap ghe-
ide conti-
t. Quin-
niorum, justo

raet van't
y, genaemt
ers vande
outwe Ma-
ante onder
omme van
de VI. met
d' Hooch

dat de voornoemde 36. Articulen inde Gehoorze verbly-
bende in gene meerder Consideration mogen genomen
worden.

D' Heere wil een yder nae zyn Wercken vergelden/ en-
de desen Gheseghende Staet van d' Geunieerde Provincien
voortaen Zegenen ende Behoeden voor een schaedelijcke
ende disreputerelijcke Alliance / als oock Hare Hooch-
Mogh: in Zyn Goddelijcke Protectie Vaderlijck behoer-
den.

Van hier binghen van Haer Hooch Mogh: bekrach-
ten/ als oock een keltijcke onderscheyden van alle ho-
rige tractaten/ Resolucien/ Proclamatien ende Verlaen-
den. Wopen Gienlijck gheschieden / nae Haer Keyser-
lijcken ende Keunijcken mit te luyfieren / als oock
dat